

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΩΣΣΑ
ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΦΥΛΛΑΔΙΟ 3

ΘΕΜΑ: Επαναληπτικές ασκήσεις στις δευτερεύουσες προτάσεις
(ειδικές , βουλητικές, ενδοιαστικές)

Από το Τετράδιο Εργασιών , Ενότητα 2, Κείμενο 2, [Η εκμάθηση της γλώσσας], σελ. 19, (διασκευή)

(Το κείμενο αφηγείται την πραγματική ιστορία του Γάλλου καθηγητή Guin.)

Αφού έμαθε καλά τη γραμματική της γερμανικής γλώσσας και αφού αποστήθισε (όπως γράφει ο ίδιος) τους χρόνους και την κλίση διακοσίων πενήντα περίπου ανώμαλων ρημάτων, παρουσιάστηκε στη Γερμανική Ακαδημία, για να εξεταστεί. Με έκπληξή του διαπίστωσε ότι δεν μπόρεσε κατά τη διάρκεια των εξετάσεων να καταλάβει ούτε μια λέξη από όσα άκουε. Σαν να επρόκειτο, όπως ομολογεί, για κάποια εντελώς άγνωστη γλώσσα. Το αποτέλεσμα, βεβαίως, ήταν μια παταγώδης αποτυχία.

Όμως δεν πτοήθηκε και συνέχισε την προσπάθειά του με περισσότερη ένταση. Διάβασε πολλές γραμματικές, αποστήθισε αναρίθμητους κλιτικούς πίνακες και κανόνες και, τέλος, απομνημόνευσε ένα ολόκληρο γερμανο-γαλλικό λεξικό που περιείχε τριάντα χιλιάδες λέξεις. Ύστερα από όλη αυτή την προσπάθεια, ενώ μπορούσε να διαβάζει και να γράφει, δεν μπορούσε να καταλάβει τους Γερμανούς όταν μιλούσαν. Ανησυχούσε πολύ μήπως δεν τα κατάφερνε να μιλήσει με τους Γερμανούς και πράγματι αδυνατούσε να αρθρώσει ο ίδιος έστω και μια απλή φράση στη γερμανική γλώσσα.

Γυρίζοντας, ύστερα από όλη αυτή την περιπέτειά του, απογοητευμένος στη Γαλλία, τον περίμενε μια άλλη έκπληξη. Ο ηλικίας τριών περίπου ετών ανιψιός του, που πριν από έναν χρόνο δε μιλούσε σχεδόν καθόλου, τώρα ήταν σε θέση να μιλά τα γαλλικά τόσο καλά, ώστε να επικοινωνεί επαρκώς με το περιβάλλον του. Τώρα ήξερε πως η εκμάθηση μιας ξένης γλώσσας δεν έχει σχέση με τη μελέτη λεξικών και γραμματικών κανόνων. Έτσι, δεν είχε φόβο πλέον μήπως δε μάθει τη γερμανική γλώσσα.

Ναπολέον Σπ. Μήτσης, Στοιχειώδεις αρχές και μέθοδοι της εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας, εκδ. Gutenberg, 1998

1. Οι πιο κάτω δευτερεύουσες προτάσεις είναι υπογραμμισμένες στο κείμενο.

- **Να αναγνωρίσετε και να γράψετε το είδος των δευτερευουσών προτάσεων.**
- **Να γράψετε τον συντακτικό τους ρόλο.**

α) ... ότι δεν μπόρεσε κατά τη διάρκεια των εξετάσεων ...

β) ... να καταλάβει ούτε μια λέξη ...

γ) ... μήπως δεν τα κατάφερνε ...

2. Να βρείτε μέσα από την 3^η παράγραφο και να γράψετε στο τετράδιό σας:

- α) μία ειδική πρόταση
- β) μία βουλητική πρόταση
- γ) μία ενδοιαστική πρόταση

3. α) Να χωρίσετε σε προτάσεις το παρακάτω κείμενο, να υπογραμμίσετε τη δευτερεύουσα πρόταση και να απαντήσετε στα εξής ερωτήματα του πίνακα:

Παράδειγμα:

- Εκφράζουν μια ανησυχία, μήπως η αναγκαστική προσκόλληση στην αγγλική γλώσσα εγκυμονεί κινδύνους για τη νέα ελληνική.

Είδος δευτερεύουσας πρόταση	Με ποια λέξη εισάγεται	Συντακτικός ρόλος δευτερεύουσας πρότασης	Ρήμα εξαρτήσεως (δηλαδή είναι το ρήμα που παίρνουμε για να κάνουμε τις ερωτήσεις <u>Ποιος</u> και <u>Τι</u>)
μήπως η αναγκαστική προσκόλληση στην αγγλική γλώσσα εγκυμονεί κινδύνους για τη νέα ελληνική.	μήπως	Επεξήγηση στη λέξη «ανησυχία»	Εκφράζουν

- Όλοι φοβούνται μήπως η συνεχής χρήση της αγγλικής αλλοιώσει το γλωσσικό αισθητήριο των Ελλήνων χρηστών και συνακόλουθα την ίδια τη γλώσσα.

Είδος δευτερεύουσας πρόταση	Με ποια λέξη εισάγεται	Συντακτικός ρόλος δευτερεύουσας πρότασης	Ρήμα εξαρτήσεως (δηλαδή ποιο ρήμα παίρνουμε για να κάνουμε τις ερωτήσεις <u>Ποιος</u> και <u>Τι</u>)